

**ΤΕΧΝΗΤΗ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΙΣ, ΣΤΕΙΡΟΤΗΣ ΚΑΙ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ**

Θ. Ι. ΡΩΣΣΗΣ

doi: [10.12681/jhvms.19913](https://doi.org/10.12681/jhvms.19913)

Copyright © 2019, Θ. Ι. ΡΩΣΣΗΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΡΩΣΣΗΣ Θ. Ι. (1970). ΤΕΧΝΗΤΗ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΙΣ, ΣΤΕΙΡΟΤΗΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 21(3), 179–183. <https://doi.org/10.12681/jhvms.19913>

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΤΕΧΝΗΤΗ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΙΣ, ΣΤΕΙΡΟΤΗΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ

Ἑπό

Θεοφράστου Ἰ. Ρώσση

Ἐν πάσαις σχεδὸν ταῖς χώραις, ἐξαιρουμένων τῶν Η.Π.Α., ἡ Τεχνητὴ Σπέρματέγχυσις τελεῖ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ κράτους, ἡ δὲ ἐφαρμογὴ αὐτῆς διέπεται ὑπὸ νόμων καὶ διατάξεων τοιούτων, ὥστε νὰ ἐξασφαλιζήται δι' αὐτῶν ὁ αὐστηρὸς ζωοτεχνικὸς ἔλεγχος καὶ ἡ ὑγιεινὴ τῆς γεννητικῆς σφαίρας τῶν ζῶων ἀναπαραγωγῆς. Οἱ νόμοι οὗτοι διαλαμβάνουσιν ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ περὶ ἀρμοδιότητος, ὡς καὶ περὶ περιορισμῶν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς Τεχνητῆς Σπέρματεγγύσεως.

Οὕτως, ἐν τῇ Ἀργεντινῇ, Αὐστρίᾳ, Αὐστραλίᾳ, Βελγίῳ, Φινλανδίᾳ, Γαλλίᾳ, Ἰσραήλ, Νορβηγίᾳ, Ἑλβετίᾳ, Τουρκίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, ὡς ἀναφέρει ὁ διαπρεπὴς καθηγητὴς Διευθυντῆς τῶν Ἰνστιτούτων τῆς Ζωοτεχνίας καὶ τῆς Τεχνητῆς Σπέρματεγγύσεως «Lazzaro Spallanzani» τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μιλάνου Τ. Bonadonna ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ «Nozioni di Fisiopatologia della Riproduzione e di Fecondazione Artificiale degli Animali Domestici», ἀπαγορεύεται ἡ ἐφαρμογὴ τῆς Τεχνητῆς Σπέρματεγγύσεως ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας χορηγουμένης ὑπὸ προϋποθέσεις εἰς τὰ Κέντρα τῆς ἐφαρμογῆς καὶ εἰς τοὺς ἐκτελεστάς, ἐν δὲ τῇ Βραζιλίᾳ, Δανίᾳ καὶ Ἡν. Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς δὲν ὑφίσταται μὲν εἰδικὴ περὶ τούτου νομοθεσία, ἀπαιτεῖται ὅμως εἰδικὴ προπαρασκευὴ τόσον τῶν Κτηνιάτρων, ὅσον καὶ τῶν λοιπῶν χειριστῶν τῆς Τ. Σπέρματεγγύσεως. Καὶ ἡ μὲν εἰδικὴ τῶν Κτηνιάτρων ἐκπαίδευσις εἰς τὰς περισσοτέρας χώρας παρέχεται ὑπὸ τῶν Πανεπιστημίων ἢ εἰδικῶν Ἰνστιτούτων, ἡ δὲ προπαρασκευὴ τῶν τεχνιτῶν σχεδὸν εἰς ἀπάσας τὰς χώρας γίνεται ὑπὸ εἰδικῶν εἰς τὰ θέματα τῆς Τ. Σπέρματεγγύσεως κτηνιάτρων.

Ἄξιον ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως τυγχάνει ὅτι ἐν Ἰταλίᾳ, δυνάμει Δ/τος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν (Γεν. Δ/σεως Ὑγιεινῆς) ἀπὸ 8-7-1938 (πρώτου ἀνά τὸν κόσμον ἀφορῶντος εἰς τὴν Τεχνητὴν Σπέρματέγχυσιν) καὶ νεωτέρου εἰδικοῦ Νόμου τοῦ Ἰουλίου 1952, ἔχει καθορισθῆ ὅπως πᾶν θέμα, ἀφορὸν εἰς τὴν Τεχνητὴν Σπέρματέγχυσιν καὶ τὴν καταπολέμησιν τῆς Στειρότητος, εἶναι ἀποκλειστικὴ ἀρμοδιότης τῶν Κτηνιάτρων.

᾽Ωσαύτως ἐν τῇ Φινλανδία, ᾽Αγγλία, ᾽Ολλανδία, Σουηδία, καὶ ἀλλοδαπῶν ἢ Διεύθυνσις τῶν Κέντρων ἐφαρμογῆς τῆς Τ. Σπερματεγχύσεως ἀνατίθεται κατὰ προτίμησιν εἰς τοὺς εἰδικοὺς Κτηνιάτρους, γενικώτερον δὲ εἰπεῖν, οὐδεὶς καλῆς πίστεως συζητητῆς δύναται νὰ ἀρνηθῆ ἢ νὰ υποβιβάσῃ τὴν αὐθεντίαν τοῦ Κτηνιάτρου εἰς τὸν τομέα τῶν σπουδῶν τῆς Τεχνητῆς Σπερματεγχύσεως.

Πρὸς ἄρσιν δὲ πάσης παρανοήσεως ὀφείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἡ ἔγχυσις τοῦ σπερματικοῦ ὕλικου ἐντὸς τῶν γεννητικῶν ὀργάνων τοῦ θήλεος ζώου, ἐξεταζομένη αὐτὴ καθ' αὐτήν, δύναται νὰ θεωρηθῆ ἀπλῆ καὶ δυναμένη νὰ ἐκτελεσθῆ ὑπὸ εἰδικευμένου τεχνικοῦ προσωπικοῦ μὴ ἀπαιτουμένης τῆς παρουσίας τοῦ Κτηνιάτρου.

Ἄλλ' εἰς τοῦτο ἀκριβῶς τὸ σημεῖον ἔγκειται ἡ μεγάλη πλάνη διότι ἀπαιτεῖται ὁ διαχωρισμὸς τοῦ ἀμέσου ἀποτελέσματος ἀπὸ τοῦ προσδοκούμενου εἰς τὸ μέλλον· ἐννοοῦμεν δέ, ὅτι ἡ Τεχνητὴ Σπερματέγχυσις δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν δημιουργίαν ἀπογόνων τινῶν ἐκ ζώων ἀναπαραγωγῆς μείζονος ἀξίας, οὐδ' ἐξαντλεῖται τὸ ἔργον αὐτῆς εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου μόνου. Ἀντιθέτως διὰ τῆς Τεχνητῆς Σπερματεγχύσεως ἐπιδιώκεται :

α) ἡ ἐξασφάλισις ὑψηλῆς γονιμότητος βάσει προδιαγεγραμμένου σχεδίου,

β) ἡ βαθμιαία σταθεροποίησις ὑψηλῶν ἱκανοτήτων ποιοτικῆς τε καὶ ποσοτικῆς παραγωγῆς,

γ) ἡ βαθμιαία ἐξαφάνισις παντὸς δυσμενοῦς γεννητικοῦ χαρακτήρος καὶ ἰδιοσυγκρασίας (χαμηλῆς γονιμότητος, σωματικῶν ἀνωμαλιῶν, ἀσθενειῶν, προδιαθέσεων, κλπ.).

Ἡ Τεχνητὴ Σπερματέγχυσις εἶναι ἐπέμβασις *in vivo*, εἶναι βιολογικὸν μέσον, καθ' ὅτι χρησιμοποιεῖται ζῶν ὕλικόν ἢ ἐφαρμογὴ δὲ αὐτῆς παρουσιάζει ἐν κατακλείδι τὴν ἰσχυροποίησιν μιᾶς ζωϊκῆς λειτουργίας.

Τυχόν μεθοδολογικὸν σφάλμα ζημιοῖ τὴν γονιμότητα τοῦ σπερματικοῦ ὕλικου καὶ ἐλαττώνει ἢ καθυστερεῖ τὰς συλλήψεις. Ὅμοίως ἡ ἐφαρμογὴ τῆς μεθόδου τῆς Τεχνητῆς Σπερματεγχύσεως ἄνευ ἐπαρκοῦς σεβασμοῦ πρὸς τοὺς τεχνολογικοὺς κανόνας καὶ τοὺς τῆς Ὑγιεινῆς ἐπιφέρει ἠλαττωμένην γονιμότητα τοῦ θήλεος ζώου καὶ τὴν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον διαταραχὴν τῆς λειτουργίας καὶ τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως τοῦ γεννητικοῦ συστήματος μέχρις ἀνεπανορθώτου βλάβης.

Ἐπίσης ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐφαρμογῆς τῆς Τεχνητῆς Σπερματεγχύσεως δὲν πρέπει νὰ κρίνεται κυρίως ἐκ τῆς ἀποκτηθείσης πείρας τῆς ταχείας ἐκτελέσεως αὐτῆς, ἀλλὰ πρωτίστως ἐξ ἄλλων περισσοτέρων οὐσιωδῶν λεπτομερειῶν ἀνατομικῆς, φυσιολογικῆς καὶ παθολογικῆς φύσεως τοῦ

γεννητικού συστήματος, ἄς μόνος ὁ Κτηνίατρος εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ καλῶς.

Ὡς ἐκ τούτου κρίνεται ἀναγκαῖον ὅπως πρὸς πλήρη ἐπιτυχίαν τῆς Τεχνητῆς Σπερματεγχύσεως καὶ διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, ἐκτελεῖται αὕτη ὑπὸ εἰδικευμένων Κτηνιάτρων, συνδυάζεται δὲ μετὰ τῆς ταυτοχρόνου καταπολεμήσεως τῆς Στειρότητος ὑποχρεωτικῶς.

Ἡ διάδοσις τῆς Τεχνητῆς Σπερματεγχύσεως καὶ ἡ ὀργάνωσις αὐτῆς ἀπὸ Ὑγιεινῆς πλευρᾶς συμβάλλουσιν ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν καταπολέμησιν τῆς Στειρότητος, καθότι καθιστῶσι περισσότερον ἐγκαίρους καὶ ὀρθολογικὰς τὰς ὁμαδικὰς ἐπεμβάσεις τῆς προφυλάξεως καὶ τῆς θεραπείας.

Ἀκριβῶς αἱ ὁμαδικαὶ αὐταὶ ἐπεμβάσεις διὰ τῆς Τεχνητῆς Σπερματεγχύσεως ἐπιτρέπουσιν εἰς τὸν ἐπιστήμονα Κτηνίατρον ἓνα ἄμεσον, συνεχῆ καὶ αὐστηρὸν ἔλεγχον τοῦ γεννητικοῦ συστήματος ἐπὶ μεγάλου ἀριθμοῦ ζώων ἀναπαραγωγῆς, μὲ τελικὸν σκοπὸν οὐχὶ ἀπλῶς τὴν ἀρτίαν ἐκτέλεσιν τῆς Τεχνητῆς Σπερματεγχύσεως ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξασφάλισιν ἑνὸς μεγάλου ποσοστοῦ κυοφορίας, τὸ ὁποῖον ἐπιτυγχάνεται πρωτίστως, ὅταν τὸ ἐξεταζόμενον γεννητικὸν σύστημα εὐρίσκεται εἰς φυσιολογικὴν κατάστασιν.

Ὁ σπερματεγχύτης Κτηνίατρος καὶ θεράπων συγχρόνως ἰατρός τῆς Στειρότητος πρὸ πάσης ἐφαρμογῆς μεθόδου Σπερματεγχύσεως εἶναι ἀπαραίτητον ὅπως ἐξετάσῃ ὑποχρεωτικῶς διὰ τοῦ κολποδιαστολέως καὶ τῆς φωτεινῆς δέσμης τὴν κολπικὴν κοιλότητα καὶ τὰς ἐκάστοτε ἐκκρίσεις, ἐκ ταύτης δὲ τῆς ἐξετάσεως κρίνῃ, ἐὰν πρέπη νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ Τεχνητὴ Σπερματέγχυσις ἢ νὰ ἀναβληθῇ ἢ τέλος νὰ ἐπιβληθῇ ἡ κατάλληλος θεραπεία, καθ' ὅτι μόνη ἡ ἀπλῆ σπερματέγχυσις μεθ' ὄλων τῶν ἐνδεδειγμένων κανόνων τῆς ἐφαρμογῆς τῆς δὲν εἶναι ἐπαρκῆς, ὅταν δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ σημασία τῆς ἀκεραιότητος τῆς γεννητικῆς σφαίρας.

Δυστυχῶς δὲν ἀρκεῖ μία σπερματέγχυσις, ἵνα ἐπιτευχθῇ ἡ ἐγκυμοσύνη, ἀλλὰ ἀπαιτεῖται ὅπως τὸ γονιμοποιημένον ὠάριον εὖρη εἰς τὴν μητρικὴν βλεννογόνον τὰς πλέον εὐνοϊκὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν ἐγκατάστασιν καὶ ἀνάπτυξιν αὐτοῦ.

Ἡ διὰ τοῦ κολποδιαστολέως καὶ τῆς φωτεινῆς δέσμης ἐξέτασις τῆς κολπικῆς κοιλότητος θεωρεῖται ἀπαραίτητον μέσον διαγνώσεως εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Κτηνιάτρου. Διὰ τῆς ἐξετάσεως ταύτης ἐξασφαλίζεται :

α) ἡ διάγνωσις τῆς φυσιολογικῆς ἢ παθολογικῆς καταστάσεως τοῦ ἐκκρίματος τοῦ ὀργανισμοῦ,

β) ἡ ἐκτίμησις τοῦ σταδίου τοῦ ὀργανισμοῦ,

γ) ή διαπίστωση της κυφορίας άγελάδος, ή όποία παρά την κυφορίαν παρουσιάζει συμπτώματα όργασμοϋ,

δ) ή διαπίστωση σιωπηροϋ όργασμοϋ,

ε) ό έλεγχος πάσης άνωμαλίας άνατομικής διαπλάσεως ή άλλης· τινός, ώς έπίσης μολυσματικής ή μη παθήσεως τινός.

Έπί τών έκάστοτε άναφερομένων ώς άνωτέρω περιπτώσεων :

α) έκτελείται ή σπερματέγχυσις ή ή άμεσος θεραπεία, θεωρουμένης της περιόδου τοϋ οίστρου ώς της καταλληλοτέρας διά την θεραπευτικήν άγωγήν της μήτρας,

β) άποφεύγεται ή μόλυνσις της γεννητικής σφαίρας ιδίως εις τάς παρθένους μοσχίδας, όταν δέν ήλθον καλώς εις όργασμόν ή άποφεύγονται άσκοποι σπερματεγχύσεις, όταν διά της κολπικής κοιλότητος έξετάσεως διαπιστοϋται αίμορραγικόν έκκριμα, σημεϊον λήξεως τοϋ όργασμοϋ.

γ) άποφεύγονται οί κίνδυνοι άποβολής διά της έκ νέου ύποβολής εις σπερματέγχυσιν,

δ) άποφεύγονται καθυστερήσεις τοκετών,

ε) επιβάλλεται πάσα άναγκαία θεραπευτική άγωγή.

Έκ τών άνωτέρω καταφαίνεται σαφώς ό ρόλος τοϋ Κτηνιάτρου, έκ τών γνώσεων και της κρίσεως τοϋ όποίου έξαρτάται ή έπιτυχία της άναπαραγωγής.

Αί παρουσιαζόμεναι δυσκολίαι της χρησιμοποιήσεως τών Κτηνιάτρων εις τινας χώρας εις την έφαρμογήν της Τεχνητής Σπερματεγχύσεως όφείλονται εις τούς κάτωθι λόγους :

α) κατά πρωταρχικόν λόγον εις τόν περιορισμένον άριθμόν έπιστημόνων Κτηνιάτρων, ώς συμβαίνει τοϋτο κυρίως εις Η.Π.Α., όπου οί Κτηνιάτροι είναι άριθμητικώς άνεπαρκείς νά φέρωσιν εις πέρας και τάς καθαρώς ύγειονομικής φύσεως ύποχρεώσεις, έκ τών όποίων έξασφαλίζουσι κέρδη περισσότερα ή έκ της έφαρμογής της Τεχνητής Σπερματεγχύσεως,

β) εις την μεγαλυτέραν επιβάρυνσιν τών Κτηνοτρόφων διά την άμοιβήν τοϋ κτηνιάτρου έν συγκρίσει πρός την άμοιβήν τών τεχνιτών, οί όποιοι συνήθως είναι έργάται ή γεωργοί εκπαιδευμένοι εις Τμήμα τεχνικο - πρακτικά.

Η χρησιμοποίησις τών άπλών τεχνιτών διά την έφαρμογήν της Τεχνητής Σπερματεγχύσεως επιφέρει ευθύνας οικονομικάς (άμέσους και έμμέσους) βιολογικάς και ύγεινής, φέρει δε εις την έπιφάνειαν έν σημαντικόν πρόβλημα άρμοδιότητος και επαγγελματικού έθίμου.

Εις την Εϋρώπην, όπου αί παραδόσεις τών επαγγελματικών ειδικότητων είναι πανάρχαιαι και έχουσι βαθείας τάς ρίζας εις τούς καθορισμούς τών δικαιωμάτων, αυτή ή νέα άνάμειξις τών εργατών είναι αντίθε-

τος πρὸς τὰς ἐνεργείας διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν πρακτικῶν.

Ὁ Τεχνίτης, ὁ ὁποῖος ἐκτελεῖ τὴν Τεχνητὴν Σπερματέγχυσιν διὰ μιαν πλήρη ἐφαρμογὴν τῆς, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἀποφασίσῃ :

1) ἐπὶ τῶν συνθηκῶν τῆς γονιμότητος τοῦ σπερματικοῦ ὑλικοῦ, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ χρησιμοποιήσῃ,

2) ἐπὶ τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ ὑλικοῦ τούτου ἐν σχέσει πρὸς τὴν γενεάν ἢ τὸν τύπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει ἡ ἀγελάς, πρὸς τὰς συνθήκας τῆς ἐκτροφῆς κλπ.,

3) περὶ τῆς κανονικῆς λειτουργίας τοῦ γεννητικοῦ συστήματος τοῦ θήλεως ζώου, συμπεριλαμβανομένων τῶν σιωπηρῶν ὀργανῶν καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς διαγνώσεως τῆς ἐγκυμοσύνης.

Πάντα ταῦτα εἶναι ἄνευ ἀμφιβολίας ἀξιόλογα καὶ εὐκόλον εἶναι νὰ προῖδῃ τις τὸν κίνδυνον ἐξ ἑνὸς ὀλισθήματος ἐκ τῆς ἀναμείξεως εἰς μεγαλύτερα καθήκοντα, π.χ. θεραπευτικὰς ὑποδείξεις καὶ ὑγιεινῆς ἢ ἄλλας ἐπεμβάσεις.

Ἐξ ἄλλου ὁ μικρὸς ἀριθμὸς τῶν κτηνιάτρων δέν εἶναι ἐπαρκῆς δικαιολογία διὰ τὴν ἀπάρνησιν τῆς ὑπερασπίσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς Κτηνιατρικῆς κατηγορίας ἐπὶ τῆς Τεχνητῆς Σπερματεγχύσεως.

Ἡ κατάστασις πρέπει νὰ κρίνεται ἀντικειμενικῶς χωρὶς νὰ παραβλέπωμεν τὰ βιολογικὰ δεδομένα καὶ τὴν ὑγιεινὴν ἀποψιν, ὡς καὶ τὰς δυνατότητας ἐκάστης χώρας, οὐδὲ νὰ λησμονῶμεν ὅτι ἡ Τεχνητὴ Σπερματέγχυσις ἐκτὸς τῶν κυρίων σκοπῶν αὐτῆς ἔχει καὶ ἄλλους, ἥτοι νὰ ὑποχρεώσῃ τοὺς ἀσχολουμένους εἰς αὐτὴν νὰ ἐρευνῶσι, νὰ παρακολουθῶσι καὶ νὰ γνωρίζωσι θετικῶς καὶ συστηματικῶς τὸ φαινόμενον τῆς ἀναπαραγωγῆς τῶν ζώων εἰς τὸ σύνολον καὶ τὰς λεπτομερείας τῶν θετικῶν καὶ ἀρνητικῶν ἀντιδράσεων, ὅπερ μόνος ὁ Κτηνίατρος εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ.

Ὅθεν προκύπτει ὅτι ὁ Κτηνίατρος εἶναι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως ὁ πλέον ἐνδεδειγμένος ἐπαγγελματίας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μεθόδου τῆς Τεχνητῆς Σπερματεγχύσεως εἰς ὅλας τὰς φάσεις αὐτῆς, οὐδεμιᾶς ἀποκλειομένης.